

ELŐSZÓ

Sok éve tanítok és vizsgáztatok angolnyelv-szakos hallgatókat, valamint készítek vizsga- és gyakorló-feladatokat. Ebben a könyvben különféle típusú, illetve a saját gyakorlatomban már jól bevált feladatokat gyűjtöttem össze, elsősorban azoknak a közép- és haladó szintű nyelvtanulóknak, akik egyetemi nyelvi vizsgára vagy más felsőfokú (C1 szintű) nyelvvizsgára készülnek. Ugyancsak haszonnal forgathatják a könyvet mindazok, akik közép- és haladó szintű nyelvi ismereteik tökéletesítésére törekcsenek. A nyelvtanítás végső célja a kommunikációs készség elsajátítása, ám árnyalt, pontos kommunikáció nem lehetséges a nyelvi struktúrák alapos ismerete és biztos használata nélkül. A kommunikatív nyelvtanítás korai szakaszában a nyelvtan tanítása kissé háttérbe szorult, újabban viszont a nyelvi tudatosságra törekvés kap nagyobb hangsúlyt. Saját oktatói tapasztalom szerint is több kedvvel és bátrabban nyilatkoznak meg írásban és szóban azok, akik biztos nyelvtani tudással rendelkeznek.

Érdekes sajátosága az angol nyelvtannak, hogy míg kezdő szinten könnyűnek tűnik, később egyre bonyolultabb nyelvi jelenségek okoznak fejtörést. Míg például a német nyelvtanításban már a kezdeti szakaszban különösen fontosnak tartják a nyelvtani összefüggések megvilágítását – hiszen enélkül nehéz megérteni a nyelv logikáját, majd alkalmazását –, az angolban ennek éppen az ellenkezője érvényesül. A nyelvtant eleinte könnyűnek, később egyre bonyolultabbnak találjuk. Ez a könyv éppen azok számára készült, akik már magasabb szintet értek el, de esetleg úgy érzik, megrekedtek a tanulásban, és további gyakorlásra van szükségük ahhoz, hogy magasabb szintre juthassanak.

A könyvben tizenegy feladattípus található, középhaladó és haladó szintre alkalmas gyakorlatokkal; egyes nehezebb szerkezetek különböző formában többször is visszatérnek. Néhány egyszerűbb nyelvtani teszt is szerepel; ezek olyan alapfeladatokat tartalmaznak, amelyeket a magyar nyelvtanuló az egyszerűségük ellenére is könnyen eltéveszt. Törekvésem volt továbbá az is, hogy a feladatsorok a nyelvi tudatosság fejlesztésén keresztül a logikus gondolkodás kialakulásához is hozzájáruljanak.

- Task 1:** Kihagyásos, „lyukas” szövegek. Rövid történetek, ahol a kihagyott szavakat négy megadott lehetőség közül kell a szövegösszefüggés alapján kiválasztani.
- Task 2:** Rövid, „lyukas” szövegek; a szövegösszefüggésből kell kitalálni a hiányzó szót.
- Task 3:** Hibajavítás. Összefüggő szöveget kell sorról sorra ellenőrizni, és megjelölni az esetleges hibákat. A feladat egy másik változata: hibás mondatok javítása. A cél ekkor a sokféle nyelvtani szerkezet gyakorlása. A feladat kiterjed az igeidőkre, függő beszédre, feltételes módra, viszsza-kérdésre és a gerund-infinitive használatára.
- Task 4:** Szóképzés. Összefüggő, „lyukas” szöveg kiegészítése a zárójelben megadott szavak képzett alakjával. A feladat egy másik változata: hiányos mondatok kiegészítése a megadott szavak képzett alakjával, valamint szavak szófaji átalakítása (ige-főnév-melléknév-határozószó). Ez a harmadik típus az, amely rávezetheti a tanulót, hogyan fogjon hozzá az első két feladathoz.
- Task 5:** Mondatátalakítás. Mondat átírása a megadott kezdőkifejezéssel a jelentés megváltoztatása nélkül, illetve a mondat átírása a megadott szó fölhasználásával.
- Task 6:** Igeidők és igemódok gyakorlása. Hiányos mondatok kiegészítése megfelelő igealakokkal.
- Task 7:** Prepozíciók, igei vonzatok, melléknevek és főnevek vonzatai.
- Task 8:** Megszámlálható és megszámlálhatatlan főnevek, egyes és többes szám, alany és állítmány egyeztetése.
- Task 9:** Idiomatikus és egyéb kifejezések gyakorlása mondatkiegészítésen keresztül.
- Task 10:** Feleletválasztós feladatok különféle nyelvi jelenségek gyakorlására; az első néhány gyakorlat alapvető nyelvtanra kérdez rá, a második rész prepozíciókat és különféle kifejezéseket gyakoroltat.

Task 11: Magyar nyelvtani mondatok fordítása angolra. Ez a feladat fölkeszíti a nyelvtanulót olyan későbbi, bonyolultabb fordítási feladatokra, ahol összefüggő szöveget kell angolul tolmácsolni, és lexikális, strukturális, stiláris, a szövegszerkesztésre vonatkozó stb. ismereteket kell ötvözni szociolingvisztikai, kulturális stb. háttérismeretekkel.

A könyv nemcsak nyelvgyakorlatórákon, csoportos foglalkozás keretében alkalmazható, hanem egyéni nyelvtanulásra is alkalmas, hiszen a gyűjtemény végén megoldási kulcs található. Mire a nyelvet tanuló diák a könyv végére érve minden feladatsort megoldott, alaposabb és biztosabb tudásra tesz szert. Ehhez sok sikert kívánok!

Rónay Ágnes